

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЛАБОРАТОРІЯ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

МОВА. СВІДОМІСТЬ. КОНЦЕПТ

Збірник наукових статей

Випуск 10

Мелітополь, 2020

УДК 81'1(08)
ББК 80
М 74

Затверджено Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
(протокол № 7 від 24 червня 2010 р.).

Рецензенти:

Габідулліна А. Р., *д-р філол. наук, проф.*
Дербеньова Л. В., *д-р філол. наук, проф.*
Білоусенко П. І., *д-р філол. наук, проф.*

Редакційна колегія:

Солоненко А. М., *д-р біол. наук, проф.*
Гармаш О. Л. – *д-р філол. наук, доц.*
Коноваленко Т. В., *канд. пед. наук, проф.*
Митяй З. О., *канд. філол. наук, доц.*
Сіроштан Т.В., *канд. філол. наук, доц.*
Хомчак О. Г., *канд. філол. наук, доц.*

М 74 Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2020. – Вип. 10. – 191 с.

ISBN 978-617-7823-15-4

До збірника ввійшли наукові праці, присвячені актуальним питанням філології. Дослідники різних фахових рівнів ставлять і розв'язують проблеми широкого наукового діапазону. Основні положення статей були обговорені на IX Міжнародній науковій конференції «Концептуальні проблеми функціонування мови в полікультурному просторі» (31 березня 2020 року) в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

Збірник призначений для фахівців і широкого кола читачів, що цікавляться актуальними проблемами філології.

Відповідальність за достовірність та оригінальність поданих матеріалів (фактів, цитат, прізвищ, імен, результатів досліджень тощо) покладається на авторів.

УДК 81'1(08)
© Хомчак О.Г., відп. ред., 2020

ЗМІСТ

КОМУНІКАТИВНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ МОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПОЛІЕТНІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Біда С. Ю. НІМЕЦЬКА ЕМОТИВНА ФРАЗЕОЛОГІЯ У МОВІ ТА ТЕКСТІ	7
<i>Галсева І. М.</i> МОДЕЛЬ МОВИ АБО МЕТАМОДЕЛЬ У НЕЙРОЛІНГВІСТИЧНОМУ ПРОГРАМУВАННІ	10
Єрмоленко С. І., Грушкіна Ю. Ю. СВОЄРІДНІСТЬ ПОРІВНЯЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ У ПРОЗІ ЮРІЯ АНДРУХОВИЧА	16
Єрмоленко С. І., Качмар В. С. КАТЕГОРІЯ ЗАПЕРЕЧЕННЯ З ЕСТЕТИЧНОГО БОКУ В СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ТВОРАХ	19
Зайцева О., Денисенко Н. В. АФОРИЗМИ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА	23
Кірсанова С., Денисенко Н. В. ПИТАННЯ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ В АНГЛОМОВНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	26
Колева К. СЛАДКОЛИЕ ЗА БЪЛГАРИНА СЛАДКОТО	29
Коноваленко Т. В., Семікін М. О. ІСТОРІЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ АБРЕВІАЦІЇ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	34
Лохматова С., Ровненко К. ЯВИЩА ПОЛІМОТИВАЦІЇ В СИСТЕМІ ЗАСОБІВ СЛОВОТВОРУ	37
Митяй З. О., Куриш А. В. МОВНІ ОДИНИЦІ З ОЦІННОЮ СЕМАНТИКОЮ В СТРУКТУРІ ХУДОЖНЬОГО ПОЛОТНА	41
Сіроштан Т. В., Батура І. В. ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ХУДОЖНЬОЇ ВИРАЗНОСТІ РОМАНІВ ВОЛОДИМИРА ЛИСА	44
Сіроштан Т. В., Москаленко С. О. СТИЛІСТИЧНИЙ СИНТАКСИС УКРАЇНСЬКОЇ МАЛОЇ ПРОЗИ ХХ СТ	48
Надольська Ю. А., Чуприна А. О. КУЛЬТУРНО-МОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРИСЛІВ'ІВ ТА АФОРИЗМІВ У НІМЕЦЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	52

КОНЦЕПТОСФЕРА ТА МОВНА КАРТИНА СВІТУ

Борті І. М., Насалевич Т. В. INTERNET COMMUNICATION GENRES	58
--	----

Жукова Т. С. КОГНІТИВНА МОДЕЛЬ КОНЦЕПТУ БАРВІНОК В УКРАЇНСЬКІЙ МОВНІЙКАРТІНІСВІТУ	61
Ільченко І. І. ВІДОНІМНІ БОЛГАРСЬКІ ОЙКОНІМИ ПРИАЗОВ'Я.....	64
<i>Кравченко Є. Г.</i> ТЕРМІНИ БЛОКУ «НОРМАТИВНІСТЬ МОВИ» ЯК СПЕЦИФІЧНА ПІДСИСТЕМАМОВИ	69
Куликова Л.А., Тарасенко Т.В., Тарасенко М.Р. СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ НАЗВИКОЛЬОРУ.....	73
Хомчак О. Г. Сироватко О. О. КОНЦЕПТ ЯК МОВНО-МЕНТАЛЬНА КАТЕГОРІЯ.....	79
Черненко А. В., Романюк Ю. Г. ПЕЙЗАЖНІ ТА ЕТНОКУЛЬТУРНІ НОМІНАЦІЇ В СИСТЕМІ ПОЕТИЧНОГО КОНЦЕПТУ УКРАЇНА	82

**ХУДОЖНІЙ ТЕКСТ
ЯК ФЕНОМЕН АВТОРСЬКОЇ МОДЕЛІ СВІТУ**

<i>Акулова Н. Ю.</i> ВІЗУАЛЬНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ РОМАНУ «ДО МАЯКА» ВІРДЖІНІЇ ВУЛФ: ВИДАВНИЧІ СТРАТЕГІЇ	86
<i>Атрошенко Г. І., Шостак А. О.</i> НАЙПРОНИКЛИВИШИЙ ДОСЛІДНИК ПСИХОЛОГІЇ ПІДЛІТКІВ: ТВОРЧА МАНЕРА ВІКТОРА БЛИЗНЕЦЯ У ДИТЯЧІЙ ПРОЗІ 60–80 РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ.....	94
<i>Бойко С. О.</i> СИМВОЛІЗМ ОБРАЗІВ У РОМАНІ В. ВУЛЬФ «НА МАЯК».....	98
<i>Землянський А. М.</i> ЖІНОЧА ВЕРСІЯ ДЕТЕКТИВУ В РОМАНІ Є. КОНОНЕНКО «ЗРАДА»	102
<i>Коваленко Д. В.</i> КОНЦЕПЦІЯ ОСОБИСТОСТІ В РОМАНІ ЕРНЕСТА ХЕМІГНВЕЯ «FOR WHOM THE BELL TOLLS»	106
<i>Копейцева Л. П., Белінська О. Ю.</i> ЕСТЕТИЧНІ ЗАСАДИ МІФОТВОРЧОСТІ ТОДОСЯ ОСЬМАЧКИ	110
<i>Скориця Д. В., Атрошенко Г. І.</i> СЕМАНТИКО-ТЕМАТИЧНЕ ГРУПУВАННЯ СЛОВЕСНИХ ЗАСОБІВ ВИРАЖЕННЯ У КАЗКАХ ДЛЯ ДІТЕЙ ЗІРКИ МЕНЗАТЮК. 113	
<i>Фоменко Е. Г.</i> ЯЗЫКОВОЕ ПЕРЕЖИВАНИЕ ВНУТРЕННЕГО ЧЕЛОВЕКА АЛЕКСЕЕМ РЕМИЗОВЫМ И ДЖЕЙМСОМ ДЖОЙСОМ	117

**ПЕРЕКЛАД ЯК ЯВИЩЕ
МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ**

<i>Вакуленко А., Денисенко Н.</i> ОСОБЛИВОСТІ АНГЛО-УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ ЧАСТОК	125
<i>Денисенко Н., Шаповал І.</i> ВІДТВОРЕННЯ МЕТАФОРИ ЯК ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧА ПРОБЛЕМА.....	128
<i>Зіненко Н. В., Мілько Н. Є.</i> ВИКОРИСТАННЯ ПЕРЕКЛАДУ ЯК СКЛАДОВОЇ ЧАСТИНИ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ В НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	132
<i>Кошоваленко Т. В., Бєднов О. А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	135
<i>Ларкін Є., Денисенко Н.</i> ОСОБЛИВОСТІ АНГЛО-УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ	139
<i>Марченко М., Денисенко Н.</i> ПЕРЕКЛАД ЯК АКТ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	142
<i>Ярова К., Денисенко Н.</i> ВИДИ ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ В АСПЕКТІ ПЕРЕКЛАДУ	145

**МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ
У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ**

<i>Великожон В. А.</i> TEACHING UKRAINIAN FOR FOREIGNERS: ESSENTIAL PRINCIPLES	150
<i>Єрмоленко С. І., Шевчик Г. С.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ САМОСТІЙНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ ФОНЕТИКИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	155
<i>Ткач М. В., Лут М. М., Єлізарова З. І.</i> РОЛЬ ТА СТРУКТУРА САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	158

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ТЕОРІЇ
ТА ПРАКТИЦІ НАВЧАННЯ МОВИ Й ЛІТЕРАТУРИ**

<i>Волкова І. В., Добрева Т. М.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ	163
<i>Кравченко В. І.</i> ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ – ТЕХНОЛОГІЯ ЗАСВОЄННЯ НОВОГО ДОСВІДУ СТУДЕНТАМИ	166
<i>Ляшенко К. М.</i> PICTURE PROFILES' TASKS AT THE ENGLISH LESSON (SPEAKING AND WRITING).....	169

<i>Ляшок Л. В.</i> АКТУАЛІЗАЦІЯ ЛІНГВОСВІДОМОСТІ УЧНІВ ЗАСОБАМИ МНЕМОТЕХНІКИ В ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ РІДНОМОВНОЇ ОСВІТИ.....	175
<i>Матюха Г. В., Пащенко Ю.</i> МІСЦЕ І РОЛЬ ГРУПОВИХ МЕТОДІВ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ВИШУ	179
<i>Романова О. В.</i> ІНТЕРНЕТ-МОЖЛИВОСТІ В ОРГАНІЗАЦІЇ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОЇ САМООСВІТНЬОЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ УЧНЯ	182
<i>Рябуха Т. В., Гостіщева Н. О.</i> ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ І ПРИЙОМІВ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	187

і робота в групах. Останнім часом учителі для перевірки самостійної роботи учнів 2 класу пропонують різнорівневі контрольні роботи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Груба Т. Самостійна робота в системі формування мовної особистості учнів профільних класів. *Українська мова і література в школі*. 2018. №6. С. 2–6.
2. Єрмоленко С. І. Ноосферна освіта на уроках української мови в 5 класі. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка*, 2018. № 2 (21). С. 11 –122.
3. Українська мова (10–11 класи) // Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Філологічний напрям (профіль – українська філологія). Профільний рівень. Київ: Грамота, 2011. 136 с.
4. Рудницька О. Б. Розробки уроків з української мови для 5 класу: Навчальний посібник. Київ: Дивослово, 2014. 304 с.
5. Савельєва К. Б. Дідактичні вправи з української мови. Харків: «РА», 1997. 64 с.
6. Словник-довідник з української лінгводидактики: Навчальний посібник / Кол. авторів за ред. М. Пентиліук. Київ : Ленвіт, 2003. 149 с.

Ткач М. В.

*Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького*

Лут М. М.

*Комунальний заклад «Мелітопольський медичний
фаховий коледж» Запорізької обласної ради*

Слізарова З. І.

*Відокремлений структурний підрозділ
«Бердянський коледж Таврійського державного
агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного»*

РОЛЬ ТА СТРУКТУРА САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Проблема наукової організації самостійної роботи студентів на сучасному етапі досить багатоаспектна. Це і психолого-педагогічні основи, і дослідження бюджету часу, і формування навичок самостійної діяльності та культури інтелектуальної праці, і використання технічних засобів та активних методів і таке інше.

Визначенню поняття самостійної роботи як засобу придбання знань в педагогічній літературі приділялось багато уваги (С.В. Акманова, М.С. Антонюк, Е.К. Борткевич, І.І. Льясов, І.І. Кобилянський, В.А. Козаков, Л.В. Онучакова, М.М. Солдатенко та інші).

Метою статті є аналіз педагогічних умов організації самостійної роботи в процесі вивчення іноземної мови студентами.

Самостійну роботу студентів ми розглядаємо не тільки як діяльність, а як якість

цієї діяльності, через яку виявляється особистість студента з його відношенням до

змісту, характеру діяльності, прагненням мобілізувати свої емоційно-пізнавальні зусилля для реалізації поставленої мети. Рівень пізнавальної самостійності студентів залежить від вибору засобів, умов навчання, відповідно до функцій: навчальної, розвивальної, виховної, стимулюючої, організуючої, контролюючої.

Найважливішим компонентом готовності студента до самостійної роботи є мотиваційний. Поняттям «мотивація» позначається процес, внаслідок якого певна діяльність набуває для індивіда необхідного особистого значення, створює стійкість його інтересу та внутрішню потребу особистості.

Сутність самостійної роботи полягає у тому, що студент має сам усвідомити те, що працювати самостійно є необхідним тільки йому, а не викладачу особисто. Зниження інтересу до навчання багато в чому залежить від дій вчителя. Наприклад, неправильний відбір змісту навчального матеріалу, не оволодіння сучасними методами навчання і їх оптимальним поєднанням, невміння будувати відносини з студентами і організувати взаємодію їх з особою вчителя.

Якісне виконання самостійної роботи студентів є запорукою успішного групового навчання. Відповідальне ставлення до виконання самостійної роботи забезпечить успіх роботи всієї групи студентів, завдання буде виконано якісно і такий успіх сприятиме подальшому розвитку пізнавальної діяльності студентів в процесі групового навчання. Плануючи самостійну роботу студента, викладач зобов'язаний створити відповідні умови для її виконання. Для цього потрібен підвищений рівень мотивації виконання тієї чи іншої роботи, чітке визначення зв'язку цих робіт із майбутньою практичною діяльністю, тому що студенти засвоюють лише те, чого хочуть навчитися. В процесі навчання іноземної мови в умовах підготовки студентів у вищих навчальних закладах цілеспрямовано відпрацьовуються їх комунікативні уміння у всіх видах мовленнєвої діяльності. Самостійна робота формує у того, хто навчається, необхідний об'єм знань, навичок та вмінь для вирішення певних пізнавальних завдань, виробляє у них психологічну установку на самостійне систематичне поповнення своїх знань та досвіду. Життям доведено, що тільки ті знання, які студент здобув самостійно, завдяки власному досвіду, думці і дії, будуть насправді міцні. Саме тому вища школа поступово, але неухильно переходить від передачі інформації до керівництва навчально-пізнавальною діяльністю, формування у студентів навиків самостійної творчої роботи. Мета самостійної роботи студентів двоєдина: формування самостійності як риси особистості і засвоєння знань, умінь, навиків.

Характеризуючи місце самостійної роботи студентів у навчальному процесі, необхідно розрізнити два основних її види: довгострокову та поточну.

Довгострокова самостійна робота становить відносно ізольовану від аудиторної роботи частину навчального процесу. Вона спрямована на вирішення студентом загальної проблеми і є послідовним вивченням ним літератури з метою пошуків відповідей на питання, що виникають у процесі розгляду проблеми. Така самостійна робота передбачає вивчення великого розділу курсу, читання ряду посібників, монографій та статей і здійснюється протягом тривалого часу. Вона має власну логіку руху і майже не пов'язана з лекційними, семінарськими і практичними заняттями.

Поточна самостійна робота тісно пов'язана з поточною аудиторною роботою і виступає, з одного боку, як її органічне продовження, а з іншого – як її необхідна

передумова. Вона спрямована на вирішення студентом певних проблем, які поставлені в аудиторії, причому вирішення цих проблем може бути досягнуте за порівняно короткий час на основі вивчення лише одного або декількох джерел. У цьому випадку навчально-пізнавальна діяльність студента здійснює природні переходи між аудиторною та самостійною роботою і жодна з них не може здійснюватися ізольовано, сама по собі.

Організація системи навчальних занять здійснюється у вигляді «ланцюга» циклів: практичне заняття – лекція – самостійна робота – факультатив – семінар. Практичне заняття є вихідною ланкою кожного циклу і спрямоване на «зіткнення» студента з проблемною ситуацією. У результаті якого відбувається актуалізація одного або декількох мотивів (вирішення особистої проблеми, вирішення наукової проблеми, можливість практичного застосування тощо). Самостійна робота реалізує наступні функції в навчально-виховному процесі: забезпечує повне засвоєння знань, формування професійних і загальноосвітніх навичок; розвиває пізнавальні й творчі здібності особистості, самостійність мислення, потребу в саморозвитку.

У позааудиторній формі навчання реалізуються наступні види самостійної роботи: виконання лексико-граматичних тестів з пройденої теми; читання іншомовних текстів (художня розповідь, газетний, науковий, технічний текст і так далі); написання листів (офіційний і неофіційний), творів; написання тез-доповідей на студентську наукову конференцію. Головне, що слід мати на увазі, організуючи самостійну роботу студентів за виданими завданнями – це необхідність попередньо навчити їх методам організації пізнавальної діяльності, озброїти їх методикою складання описів, пояснень і приписів – необхідних процедур будь-якого виду індивідуального пізнання. Посилення мотиваційної сторони вивчення іноземної мови за допомогою самостійної роботи здійснюється за рахунок оволодіння студентами ефективними способами і прийомами діяльності, забезпечення сприятливої психологічної атмосфери на заняттях і великого емоційного впливу аудіовізуальних засобів навчання.

Організована викладачем самостійна робота дозволяє зробити освітній процес продуктивнішим, творчим, і особистісно-орієнтованим. Самостійна робота є вищою формою навчальної діяльності за критерієм саморегуляції і цілеспрямованості, сприяє його формуванню як висококваліфікованого фахівця.

У даний час існують тенденції формування інноваційних підходів до самостійної роботи, її змістової частини, що передбачають індивідуалізацію завдань і форм її виконання. Викладач надає студентам методичну допомогу, або допомагає знайти необхідне літературне джерело, або безпосередньо організовує аудиторну самостійну роботу студентів: консультує та контролює. Аудиторна робота повинна бути націлена на те, щоб максимум її було виконано усіма студентами, а також передбачити ускладнення завдань для більш встигаючих студентів. Важливим аспектом такої роботи є особисте педагогічне спілкування викладача зі студентами, що дозволяє стимулювати процес виконання завдань і визначити рівень готовності кожного студента до професійної діяльності. Для успішності самостійної роботи студентів необхідні також чіткі й конкретні методичні вказівки з її виконання.

Разом з тим, самостійна робота студентів має визначене виховне значення.

Вона формує самостійність не тільки як сукупність умінь і навичок, але й як характер, що виграє важливу роль у структурі особистості сучасного фахівця.

Самостійна робота формує організаційний аспект професійної діяльності майбутнього

педагога, оскільки у процесі виконання такої роботи студент, наділений роллю організатора своєї діяльності, озброюється вміннями планувати хід її виконання.

Як ми вже зазначали вище, історично найпоширенішою формою організації навчальної роботи зі студентами була індивідуальна. На сучасному етапі викладач іноземної мови приділяє особливу увагу індивідуалізації при навчанні іноземного спілкування. Це пояснюється, по-перше, специфікою предмету. При навчанні іноземній мові індивідуальним є не лише процес оволодіння, але й об'єкт засвоєння - мовлення людини. Мовлення є індивідуальним з точки зору його мотивації, змісту та способу формування думки. По-друге, досягнення практичних цілей навчання можливе лише тоді, якщо кожен студент навчатиметься в повну силу своїх індивідуальних здібностей.

Індивідуальне навчання не має на увазі безпосередній контакт з іншими студентами. За своєю сутністю воно є ні що інше, як самостійне виконання однакових для групи завдань. Однак якщо студент виконує самостійне завдання, яке дав йому викладач з урахуванням його індивідуальних здібностей, то таку форму навчання називають індивідуалізованою.

Самостійна робота може здійснюватися в усіх організаційних формах: індивідуально, в парах та малих групах. Індивідуально самостійна робота на заняттях іноземної мови може здійснюватися в двох варіантах: всі виконують одне спільне завдання; студенти виконують різні завдання в залежності від своїх здібностей.

Слід ще раз підкреслити, що вибір форми залежить від матеріалу, вікових і психологічних особливостей учнів, забезпеченості кабінету необхідними засобами.

Самостійна робота, її наповнення й організація – досить рутинні задачі, їх включення у загальний комплекс проблем підвищення ефективності освіти на сучасному етапі додає їм нове значення і нову якість. Ґрунтуючись на дослідженнях С.В. Акманової, М.С. Антонюка, В.А. Козакова, Л.В. Онуцакової, ми розглядаємо самостійну роботу студентів як особливу форму навчальної діяльності, у процесі якої студенти володіють знаннями і вміннями, а також розвивають такі якості особистості, як самостійність і активність. Вони повинні володіти не лише теоретичними знаннями, але й мати навички практичної діяльності. На думку Л.В. Онуцакової, самостійна робота – це важлива форма вмілого процесу під керівництвом і контролем викладача, у ході якого відбувається творча діяльність з набуття і закріплення наукових знань.

Проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що усі форми навчального процесу повинні учити студентів інтенсивній і плідній самостійній роботі. Саме вона, що розглядається в загальному контексті самоосвіти, є вищою формою навчальної діяльності за критерієм саморегуляції і цілеспрямованості, сприяє формуванню висококваліфікованого фахівця.

ЛІТЕРАТУРА

1. Онуцак Л.В. Викладач як організатор самостійної позааудиторної діяльності студентів. Педагогіка і психологія професійної освіти. Наук.- метод. журнал / Головний редактор Н.Г. Ничкало. Львів. № 1, січень-березень 2002. С. 84-93.

2. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті / С. О. Сисоєва, А. М. Алексюк, П. М. Воловик та ін.; За заг. ред. С. О. Сисоєвої. К.: ВІПОЛ, 2001. 501 с.

3. Солдатенко М. М. Самостійна пізнавальна діяльність як фактор професійного становлення. // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Наук.- метод. Журнал. 2001. Випуск 2. С. 146–151.

